

අැග්‍රනිස්තානයේ සංඡාරය: එක්සත් ජනපද සෙබලා ලමුන් 9 අතුළු ගම්මුන් 16 සාතනය කරයි

Massacre in Afghanistan: US soldier kills 16 villagers, including 9 children

පටික් මාටින් විසිනි
2012 මාර්තු 12

යිය මස්ත ඇමරිකානු යුද්ධයේ මිලේව්න්ට හා සංඡාරයේදී, හමුදා සැරයන් වරයෙක් 11දා උදෑසන කන්දාහාර පලාතේ පිටිසර ගමකට ගොස් පුද්ගලයන් 16දෙනෙකු මරා දැමී ය, ඔවුන්ගෙන් නවදෙනෙක්ම ලමුන් ය.

එකම පවුලේ 11දෙනෙක් ඔවුන්ගේ නිවස තුළ දී වෙඩිතතා මරා දැමීමෙන් පසුව ඔවුන්ගේ මෘතදේහ ගොඩ ගසා ගිනි තබන ලදී. මරනයට ගොදුරු වූවන් අතර අවුරුදු හය හෝ රේට අඩු ගැහැනු ලමුන් සිව දෙනෙක් ද විය. ඒ අවස්ථාවේ දී තිවසින් බැහරව සිරි සම්ඩි බාන් නමැති පියාගේ හා එක ලමයෙකුගේ පමනක් දීමි රකුනේය.

ආපසු කළවුරට පැමින භාරවීමට පෙර තුවක්කුකරු තවත් පැල්පත් දෙකක පදිංචිකරුවන් මරා දැමී ය. අඩු වශයෙන් ගම්මුන් පස්දෙනෙකු තුවාල ලද අතර, ඔවුන්ගෙන් සමහරෙකුට අසාධා ය, මරන සංඛ්‍යාව ද ඉහළ තැගිය හැක.

දුප්පත් ගොවියක වන සම්ඩි බාන් ආපසු ගමට පැමින විට ඔහුගේ මුළු පවුල ම මරා දමා තිබෙනු ද ඔවුන්ගේ සිරුරු තිවස තුළ දැවෙමින් තිබෙන බව ද දුටුවේය. “මෙය මනුෂ්‍යයින්ට හා ඉස්ලාම් ධර්මයට එරෙහි කියාවක” යයි ඔහු මාධ්‍යයට පැවසී ය. “ලෝකයේ කිසි ම ආගමක් කිසි ම අයෙකුට, ලමයි හා ගැහැනුන් මරන්ට ඉඩ නොදෙයි.” ඔහු සහ අසැල්වැසියේ දඩුවම් දීම සඳහා සාතනය ඇැග්න් ආන්ඩ්වාට හාර දිය යුතු යයි උද්සේෂ්‍යනය කළහ.

එක් ප්‍රාදේශීය ඇැග්න් නිලධාරියෙකුට අනුව ගම්මු, සාතනයට ලක්ෂුවන්ගේ මළ සිරුරු වාහනවල පටවා ගෙන ආසන්නයේ පිහිටි ඇමරිකානු කළවරේ තොරවුව වෙත ගොස් යුක්තිය ඉල්ලා සිටියන. “මුවන් දැඩි ලෙස කොපයට පත්ව සිටි අතර පලිගැනීම සඳහා යමක් කිරීමට ඔවුන්ට අවශ්‍ය වී” යයි ඔහු පැවසී ය.

එක්සත් ජනපද හා ඇැග්න් බලධාරීන් සහ ඇමරිකානු මාධ්‍යය 11දා සටස් වන තෙක් ජනසාතකයාගේ වතගොත රහස්‍යක්ව තබා ගත් අතර, බ්‍රිතානා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව ඔහු මාන්ඩලික සැරයන් වරයෙකු හා ඇැග්න් පොලිසිය පුහුනු කිරීමේ නියුත් එක්සත් ජනපද විශේෂ කාර්ය බලකාගේ සාමාජිකයෙකු යයි වාර්තා කළේ ය.

සංඡාරයේ බොහෝ විසින් පිළිබඳව ප්‍රතිචිරුද්ධ වාර්තා පවතී. බෙරුන සමහරු සිද්ධියට එක් ඇමරිකානුවකුට වඩා සම්බන්ධ බව දැඩිව පවසනි, ප්‍රභාරය එක්සත් ජනපද වාඩිලාභිතීම කෙරෙහි පවතින මහජන විරෝධයේ කේන්ද්‍රිය ලක්ෂණය වී ඇති කුපුකට රාජී වැටුලිම්වලින් එකක් බව තලේඛාන් ප්‍රකාශයෙක් පැවසී ය.

සිය මුල් ප්‍රකාශයේදී ඇැග්න් ජනාධිපති හම්බි කර්සායි “ඇමරිකානු හමුදාවන්” විසින් කරන ලද ක්‍රියාවක් ලෙස සංඡාරය හෙලාදුවුවේ ය. එහෙත් කර්සායි හා එක්සත් ජනපද හමුදා අධිකාරීන් පසුව, එම ගම්මානයේ බලය ලත් කිසිදු හමුදා මෙහෙයුමක් සිදු නොවූ බවත්, සිදුවූ මරන සංඛ්‍යාව නොතකා එයට සම්බන්ධ වුවත් එක් තුවක්කු කරුවෙකු පමනක් බවත් කියා සිටියේ ය.

කන්දාහාර පලාතේ පන්ත්වායි දිස්ත්‍රික්කයේ එක්සත් ජනපද කළවුර පාලනය කළේ, වොළින්ටනයේ ගොටු ලුවිස්-මෙකෝචි හමුදා සෙබලුන්ය. ඇැග්න් වැසියන් තිදෙනෙකු සාතනය කර, පසුව ජයග්‍රහනයේ සිහිවතන ලෙස ඔවුන්ගේ ඇගිලි හා වෙනත් ගරීර කොටස් කපාගත් බවට ටෝද්නා ලැබේ දඩුවමට ලක්වූ ස්ට්‍රීකර් බ්‍රිගේඩ් සාමාජිකයන් සිටියේ ද මෙහි ය. මෙම සාතන සිදුවුයේ පන්ත්වායි ප්‍රදේශයට කිවිටුව වයඹ දෙසින් පිහිටි මයිවාන්චි දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

ඔබාමා පරිපාලනය හා ඇැග්නිස්තානයේ ඇමරිකානු මිලිටරි ආයුජතින් මෙම මිලේව්න්ට ප්‍රතිචාර දැක්වුයේ, මහජන සම්බන්ධීකරනයට හා පාලනයට හානි කිරීමක් ලෙස ය. ඔබාමා හා ආරක්ෂක ලේකම් ලියෙන් පැනෙන්වා යන දෙදෙනා ම කර්සායිට නිල ගොකු ප්‍රකාශ රැගත් දුරකතන ඇමතුම් දුන් අතර, ධවල මන්දිරය ප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළේ ය,

“මෙම සිදුවීම බේදනීය හා බියකරු වන අතර, එය අපගේ හමුදාවේ සුවිශේෂී ගුනාගය හා එක්සත් ජනපදය ඇශ්‍රේනිස්තාන් ජනතාවට දක්වන ගෞරවය නියෝජනය නොකර යි”.

බේදනීය හා බියකරු යන්න ඉතාමත් ම තිවරදි ය, නමුත් මෙම මලේවිෂ ක්‍රියාව, පිළිපැනීමකට වඩා ඇමරිකානු හමුදාව ඇශ්‍රේනිස්තානයට කර ඇත්තේ කුමක් ද යන්න මෙන් ම පිළිබූ ජනතාවකට එරෙහිව අවුරුදු 11ක යටත් විෂ්ත යුද්ධයේ අත්දැකීම ඇමරිකානු හමුදාවට අත්කර දී තිබෙන්නේ කුමක් ද යන්න පිළිබඳව වෙළුම් ගනනාවක් කතා කර යි.

වසරක් වසරක් පාසා ඇමරිකානු හා නේටෝ හමුදා එම ගම්මානවල, දිස්ත්‍රික්කවල හා පලාත්වල මුර සංවාරය කර ඇත. එහිදී මවුන්, පහසුවෙන් මුදල් ඉපයිය හැකි එක්සත් ජනපද-නේටෝ ක්‍රියාවලිය කුලින් මඟි තරකරගත් ඇශ්‍රේන් ප්‍රභු කොටස් හැරැන විට, තමන්ගේ ආර්ථිකය ක්‍රියාත්මකවේ සපල ලෙසම ඇනෙහිටුවා තිබෙන්න ව්‍යසනයකට මූළුනපා සිටින යුති ගම්බද ගොවීන් හා නාගරික යුද්ධ්‍යතාන් අතරින් අපුතින් බඳවා ගත් අයගෙන් නොකඩවා පෝෂනය වන කැරුල්ලක් හා සටන් කර තිබේ.

සෙබලු, රටේ මුළු ජනගහනය ම තම සතුරන් ලෙස සැලකීමට පටන් ගෙන ඇත. සිය රට තුළ විදේශීය වාචිලැමටත්, ආධිපත්‍යයටත් වෙර කරන ඇශ්‍රේන් ජනතාවගේ අතිමහත් බහුතරය හමුවේ මෙම හැඟීමට යතාර්ථවාදීව බලගතු පදනමක් ඇත. දේශීය ජනතාව කෙරෙහි වර්ගවාදී හැඟීම්, ඕනෑම යටත් විෂ්ත වාචිලැගැනීමේ හමුදාවක සංකේතය වන අතර, වඩා පසුගාමී හා අස්ථිර හමුදා සාමාජිකයින් අතර මෙය පහසුවෙන් ජනසාතක ප්‍රවන්ත්වයක් ලෙස වැඩි යා හැකිය.

එහෙත් මෙය කෙසේවත් පුද්ගල ප්‍රශ්නයක් නොවේ. ඔබාමා සිය ප්‍රකාශය කුලින් 11දා සංහාරයට “වගකිව යුතු සියලු දෙනාට” දැඩුවම් ලබාදෙන බවට දිවිරිය. එම වවත්වලට මොනයම් හෝ අර්ථයක් ඇත්තම්, ඔබාමා, පැනෙන්ටා, හිලරි ක්ලින්ටන්, හා සිංහැසුන් අධ්‍යක්ෂ බෙවිඩ් පෙට්ටුපාස්, බුල් පරිපාලනය තුළ තම සියලු පුරුවගාමීන් සමග එක පෙළට යුද අපරාධ අධිකරණයක වින්ති කුඩාවක් තුළ සිටිය යුතුය.

ඇමරිකානු හමුදා බලයන් ඇශ්‍රේනිස්තානය තුළ ගනන් නැති එවැනි මලේවිෂ ක්‍රියා සිදුකොට ඇත. එසේ නමත් මැතක් වන තුරු මෙවා සිතාමතා නොකළ

වැරදි ලෙස කාන්බගත කෙරුනි (සාරභුතව ඉවත දැමුනි): දුසීම ගනනාවක් පුද්ගලයින්ගේ මුළු මංගල සාදයක් ම දාවා අලුතිරිම, ඉදිරියට ඇදෙන තලෙබාන් හමුදා කන්ඩායමක් ලෙස “වරදවා වටහා ගැනුනි”: දර එකතු කරමින් සිටි මුළුන් නව දෙනෙකු බ්‍රින් මිසයිල ප්‍රහාරයකින් සාතනය කිරීම, පලා යන ගරීල්ලන් ලෙස “වැරදියට හදුනා ගැනුනි”: සම්පූර්ණ පවුල් පිටින් මූලෝත්පාටනය කර ඇති ඇශ්‍රේන් ගම් මත දුසීම ගනනාවක් බෝම්බ ප්‍රහාරයන්, “දුර්වල එල්ලයන්” නිසා ය.

කන්දභාර සංහාරයට දින දෙකකට පමන පෙර, එවැනි එක් සිදුවීමක දී, කැරලිකරුවන් දඩයම් කරමින් සියා යයි කියන නේටෝ හෙලිකොප්ටර යානා, හතර දෙනෙකු සාතනය කරමින් හා තිදෙනෙකුට තුවාල සිදු කරමින් නැගෙනහිර ඇශ්‍රේනිස්තානයේ කිෂා ප්‍රාත්‍යාපනය සිටිල් වැසියන් කන්ඩායමකට වෙඩි තැබුහ. ඊට එරෙහිව මිනිසුන් 1,200ක් පමන, 10දා කිෂා විරෝධතා පෙළපාලිවලට සහභාගි විය.

සංහාරය පිළිබඳ එක්සත් ජනපද මාධ්‍ය ආවරණය, මරන පිළිබඳ ප්‍රවෘත්තිය ඇශ්‍රේනිස්තානය පුරා පැතිරීමත් සමග ඇමරිකානු විරෝධී ප්‍රවන්ත්වයේ රල්ලක් පැන නගිනු ඇත සි යන නිල උත්සුකයන් පිළිබිඳු කලේ ය. “දෙකයක් තිස්සේ ඇදී යන යුද්ධය කුල, ඇමරිකානු සොල්දුවෙකු සිදු කරන ලද, සමහර විට බියකරුම ක්‍රියාව මගින් තීරනාත්මක සටන් බිමක් තුළ ඇමරිකානු විරෝධී කොර්ය ගිනි අවුලුවනවා නිසැක බව පෙනී යන බව” වොශින්ටන් පෙස්ස්ට් පත්‍රය විස්තර කලේ ය. “සමහර විට” යන්න සැලකිය යුතු ය - පෙස්ස්ට් වාර්තාකරුවන් දන්නා, පරිමාවෙන් සංසන්දනය කළ හැකි වෙනත් සංහාර තිබේ ද?

පසුගිය 11දා එක්සත් ජනපද හමුදා කැඳවුරට පිටත මිනිසුන් 1,000ට වඩා සහභාගි වූ විරෝධතාවක් පැවැත්වේය. මේ අතර, මල සිරුරු මිහිදන් කිරීම සඳහා සූදානම් කෙරුනි. කාබුල්හි එක්සත් ජනපද තානාපති කාර්යාලය, “ඉදිරි දිනවල දී, විශේෂයෙන් ම නැගෙනහිර හා දකුනු ප්‍රාත්‍යාපනය ඇශ්‍රේනිස්තානයේ හැඟීම් හා විරෝධතාවන්ගේ අවදානම” ගැන අනතුරු හැඟවුයේ ය.

කාබුල් තගරයට පිටත දැවැන්ත එක්සත් ජනපද ගුවන් කැඳවුර හා සැපයුම් මධ්‍යස්ථානය පිහිටි බගුම්හි සොල්දුවෙන් කුරානය ගිනි තැබීම පිළිබඳව විශාල ඇමරිකානු විරෝධී විරෝධතාවන් පිළිරිමෙන් යන්තම් සහ දෙකකට පසු මෙම සංහාරය සිදුව තිබේ.